

Exploring the Professionalism Concept from the Perspective of Students of Emergency Care

Farzaneh Zarei^{1*}, Ronak Shahoi²

1- MSc in Medical Education, Paramedical department, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran.

2- Assistant Professor in Midwifery, Department of Midwifery, Faculty of Nursing and Midwifery, Kurdistan University of Medical Sciences. Sanandaj, Iran.

*Corresponding author: Farzaneh Zarei, Email: siafar4149@gmail.com

Received: 20 Oct 2019

Accepted: 02 Mar 2020

Abstract

Background & Aim: Being a professional is one of the fundamental concepts of nursing and care, and professional self-understanding is the first important step toward acting morally in a profession. This study aimed to explore the perspective of students of emergency care regarding the professionalism concept.

Materials & Methods: This qualitative research was performed on 10 students of emergency care. Data were collected using semi-structured interviews until reaching data saturation. The interviews were transcribed and their texts were evaluated several times, followed by coding and classification of the contexts by content analysis method.

Results: Data analysis led to the extraction of three main categories (definition of professionalism, the importance of professionalism and characteristics of professionals) and 15 subcategories (social benefits, peace, justice, a necessity for medical emergency, reduced errors, safety observance, improvement of quality, doing the tasks accurately, accountability, taking the patient's situation into account, accurate performing of procedures, up-to-date and sufficient knowledge, proper communication, management, and a good mood).

Conclusion: The themes revealed based on the results of the present study demonstrated students' meticulous attention to the topic of professionalism. These individuals had reached important perceptions in this regard despite a lack of specialized study or specific training in this area, which was considerable. In fact, the students pointed out most items shown in the professionalism charter. However, some factors were overlooked by students, including excellence and honor. Therefore, it is recommended that professionalism be included in the curriculum of these individuals.

Keywords: Professionalism, Qualitative Content Analysis

How to cite this article:

Zarei F, Shahoi R. Exploring the Professionalism Concept from the Perspective of Students of Emergency Care. *Scientific Journal of Nursing, Midwifery and Paramedical Faculty*. 2020; 6(1):14-28.

URL: <http://sjnmp.muk.ac.ir/article-1-286-fa.html>

Copyright © 2020 the Author (s). Published by Kurdistan University of Medical Sciences. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-Non Commercial License 4.0 (CCBY-NC), where it is permissible to download, share, remix, transform, and buildup the work provided it is properly cited. The work cannot be used commercially without permission from the journal.

تبیین مفهوم حرفه ای گری از دیدگاه دانشجویان فوریت‌های پزشکی

فرزانه زارعی*^۱، روناک شاهوی^۲

۱- مربی، گروه فوریت‌های پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران.

۲- دانشیار، گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران.

نویسنده مسئول: فرزانه زارعی، ایمیل: siafar4149@gmail.com

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۱۲/۱۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۷/۲۸

چکیده

زمینه و هدف: حرفه‌ای شدن از مفاهیم بنیادی و پایه‌ای پرستاری و مراقبت است و در مسیر اخلاقی عمل کردن شاغلین یک حرفه، خود فهمی حرفه‌ای بسیار مهم و اولین گام است. مطالعه حاضر با هدف تبیین دیدگاه دانشجویان رشته فوریت‌های پزشکی در مورد مفهوم حرفه‌ای گری انجام شد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه کیفی ۱۰ نفر از دانشجویان رشته فوریت‌های پزشکی مشارکت نمودند. برای جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه نیمه ساختارمند تا رسیدن به اشباع داده‌ها استفاده شد. مصاحبه‌ها پیاده‌سازی شد و متون حاصله به دقت و بارها بررسی و با روش تحلیل محتوا کد گذاری و طبقه‌بندی شدند.

یافته‌ها: از تحلیل داده‌ها ۳ طبقه اصلی (تعریف حرفه‌ای گری، اهمیت حرفه‌ای گری و مشخصات فرد حرفه‌ای) و ۱۵ طبقه فرعی (منفعت اجتماعی، آرامش، عدالت، ضرورتی برای فوریت پزشکی، کم شدن اشتباهات، رعایت ایمنی، ارتقاء کیفیت، انجام صحیح وظایف، مسئولیت‌پذیری، در نظر گرفتن بیمار، اجرای صحیح پروسیجرها، علم و اطلاعات کافی و به روز، ارتباط خوب، مدیریت و اخلاق حسنه) استخراج گردید.

نتیجه‌گیری: مضامینی که از داده‌های این مطالعه پدیدار شد نشان‌دهنده دقت و توجه خاص دانشجویان به موضوع حرفه‌ای گری است که علی‌رغم اینکه مطالعه تخصصی نداشتند یا آموزش خاصی ندیده بودند اما به ادراکات مهمی در این زمینه رسیده بودند که قابل توجه بود. دانشجویان به اکثر موارد در منشور حرفه‌ای گری اشاره داشتند. مواردی مانند تعالی و افتخار اصلاً بیان نشدند و برخی موارد نیز خیلی مورد توجه دانشجویان نبود. لذا به نظر می‌رسد توجه و اهتمام بیشتر به آموزش حرفه‌ای گری به عنوان واحد درسی مجزا ضروری باشد.

کلیدواژه‌ها: حرفه‌ای گری، تحلیل محتوای کیفی

مقدمه

علوم پزشکی از دیرباز جزو مشاغلی بوده است که می‌بایست قواعد یک حرفه را دارا باشد. کسانی که در حرف علوم پزشکی خدمت می‌کنند به دلیل دانش و مهارتی که در این زمینه کسب می‌کنند مسئولیت حفظ و ارتقاء سلامتی جامعه را عهده‌دار می‌شوند؛ بنابراین در مقابل این مسئولیت بزرگ، وکیل عموم جامعه هستند؛ یعنی جامعه به این خدمتگزاران که هدف اصلی خود را

تأمین سلامتی می‌دانند و آن را بر منافع خود ترجیح می‌دهند، اعتماد می‌کند. از همین‌جا اهمیت حرفه‌ای گری در حرفه پزشکی مشخص می‌شود. چیزی که در سوگندنامه فارغ‌التحصیلی مؤکداً به ابعاد مختلف آن پرداخته می‌شود (۱-۳). نظام اخلاقی علم و آموزش عالی منعکس‌کننده هنجارهای درونی علمی، حرفه‌ای و احساس تعهد اخلاقی از سوی خود حرفه‌ای‌ها و نهادهای تخصصی آنهاست و پایه و اساس آن خود

بیمارستانی و در محیط‌های مختلف کاری و خصوصی مردم انجام می‌شود و البته بنا به اقتضای شغلی و حرفه‌ای در شرایط پراسترس اورژانسی صورت می‌گیرد. در شرایط پیش بیمارستانی امکان دسترسی سریع به تجهیزات و امکانات پیشرفته پزشکی مقدور نیست و در بسیاری موارد تعدد مصدومان و همراهان شرایط را سخت‌تر می‌کند؛ بنابراین به نظر می‌رسد حرفه‌ای عمل کردن و برخورد نمودن در این گروه از مستخدمین علوم پزشکی حائز اهمیت بسیار است. در مطالعات متعدد به این موضوع پرداخته شده و مطالعات زیادی برای آموزش‌های ضمن خدمت در این حوزه صورت گرفته است (۱۱، ۷، ۱).

کوچک‌ترین علامت یا نشانه‌ای از عدم مسئولیت و بی‌کفایتی و یا بی‌تفاوتی در اجرای خدمات، لطمه بزرگی به ارائه خدمات وزارت بهداشت خواهد بود. لذا بسیار مهم است تا در کنار انتقال دانش و مهارت به دانشجویان فوریتهای پزشکی، احساس مسئولیت و حرفه‌ای بودن در آنان شکل گرفته و تقویت شود. به نظر می‌رسد در مورد دانشجویان گروه پزشکی کمتر تلاش شده تا قبل از ورود به عرصه کار در زمینه حرفه‌ای گری در رشته خود به ثبات رسیده باشند. لذا هدف از این مطالعه تبیین دیدگاه دانشجویان ترم آخر فوریتهای پزشکی در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کردستان در مورد مفهوم حرفه‌ای گری بود تا دیدگاه دانشجویان فوریتهای پزشکی در مورد حرفه‌ای عمل کردن و تجارب آنان در این زمینه تدوین گردد.

مواد و روش‌ها

این مطالعه کیفی از مهرماه سال ۱۳۹۷ تا خرداد ۱۳۹۸ با هدف تبیین دیدگاه دانشجویان فوریتهای پزشکی در مورد مفهوم حرفه‌ای گری انجام شد. محیط پژوهش مراکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی

فهمی حرفه‌ای و عبور از مفهوم معیشتی کسب‌وکار علمی است. ارزش‌ها و منش‌های اخلاقیات حرفه‌ای علمی، نه بر اساس الگوی فرهنگ‌سازی از بالا، بلکه با الگوی شیوع و انتشار درون‌زا در بستر فعالیت‌های خودجوش از سوی نهادهای حرفه‌ای دانشگاه‌ها توسعه می‌یابد (۴، ۵). موضوع میزان توانمندی حرفه‌ای یکی از دغدغه‌های متولیان سلامت در کشورهای مختلف است (۶). حرفه‌ای شدن از مفاهیم بنیادی و پایه‌ای پرستاری و مراقبت است و این پدیده حاصل تعامل فرد، محیط کاری و ارتباطات بین فردی است (۷). در مسیر اخلاقی عمل کردن شاغلین یک حرفه، خود فهمی حرفه‌ای بسیار مهم و اولین گام است. این مسئله امری بدیهی است که یک گروه در یک شغل منحصر به فرد مخصوص، شغلی که زندگی انسان‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد باید عملکرد خود را به‌صراحت تعریف کند (۸). دانشگاه‌ها به عنوان نهاد تولیدکننده و انتقال‌دهنده دانش و تأمین‌کننده نیروی انسانی متخصص در جامعه وظیفه دارند به‌طور مستمر به بررسی وضعیت موجود خود پرداخته و با تحلیل مسائل به راهکارهای عملی برای ارتقاء کیفیت آموزش دست یابند (۹). اخلاق حرفه‌ای یا حرفه‌ای گری ناظر بر اجرای ارزش‌های اخلاقی است. این مهم متأسفانه در کوریکولوم آموزشی دانشجویان علوم پزشکی بسیار کم‌رنگ است (۱۰). در دانشجویان گروه پزشکی فقط دانسته‌های علمی و عملی ارزیابی می‌شوند اما همه اذعان دارند که بعد حرفه‌ای گری بسیار تأثیرگذارتر است و باید بیش‌ازپیش مورد توجه قرار بگیرد و قبل از فارغ‌التحصیلی ارزیابی شود (۱). گروه علوم پزشکی در تعامل مستقیم با بیماران و سایر همکارانشان هستند و ارائه خدمت به جامعه که هدف اصلی این گروه است تحت تأثیر مستقیم این تعاملات و ارتباطات قرار دارد (۱۱). خدمات فوریتهای پزشکی در حیطه پیش

یکدیگر مقایسه شدند. کدهای مشابه در یک خوشه قرار گرفتند و در نهایت خوشه‌های مشابه یک طبقه را تشکیل دادند. با مقایسه طبقات با یکدیگر و تأمل دقیق و عمیق روی آن‌ها محتوای نهفته درون داده‌ها به عنوان درون‌مایه مطالعه عیان گردید (۱۴، ۱۵). به منظور افزایش اعتبار یافته‌ها علاوه بر تخصیص زمان کافی برای جمع‌آوری داده‌ها، سعی شد با استفاده از تنوع در شرکت‌کنندگان اعتبار یافته افزایش یابد؛ بنابراین هم از دانشجویان ترم آخر کارشناسی ناپوسته که سابق کاری داشتند و هم دانشجویان ترم آخر کاردانی که سابق کاری نداشتند استفاده شد. متون مصاحبه و مراحل تحلیل مورد بازنگری همکاران قرار گرفت. تمام مراحل تحقیق نیز با جزئیات و ثبت دقیق نقل‌قول‌های شرکت‌کنندگان در فایل ورد و صوتی آماده گردید تا سایر محققان قادر به پیگیری داده‌ها باشند؛ و آن‌ها را مورد ارزیابی و قضاوت قرار دهند. بعد از اتمام مصاحبه متن نوشته‌شده دوباره مورد بازبینی شرکت‌کننده قرار می‌گرفت و تأییدیه شرکت‌کننده دریافت می‌گردید. از نظر ملاحظات اخلاقی نیز در ابتدای مصاحبه به تمامی شرکت‌کنندگان از سوی محقق این اطمینان خاطر داده می‌شد که مصاحبه‌ها محرمانه خواهد بود و هیچ‌گونه نام و نشانی در تحلیل و انتشار داده‌ها و یافته‌ها استفاده نخواهد شد و هر لحظه در هر زمان از تحقیق در صورت تمایل، شرکت‌کننده می‌تواند از مطالعه خارج شود و درخواست حذف مصاحبه را بنماید (کد اخلاق: IR.MUK.REC.1397.062).

یافته‌ها

مضمینی که از داده‌های این مطالعه پدیدار شد همگی نشان‌دهنده دقت و توجه خاص دانشجویان به موضوع حرفه‌ای‌گری است که علی‌رغم اینکه مطالعه تخصصی نداشتند یا آموزش خاصی ندیده بودند اما به ادراکات

کردستان بود که دانشجویان در آن کارآموزی در عرصه را می‌گذراندند. نمونه‌گیری به صورت هدفمند بود و از بین دانشجویان ترم آخر فوریت‌های پزشکی دعوت به عمل آمد. دانشجویانی که اظهار علاقه و تمایل نمودند انتخاب شدند. قبل از شروع مصاحبه در مورد هدف مطالعه توضیح داده شد و با توافق شرکت‌کنندگان زمان و مکان مصاحبه تعیین می‌شد. ملاک اتمام نمونه‌گیری هم اشباع کامل داده‌ها بود تا جایی که در روند مصاحبه‌ها داده جدیدی ایجاد نمی‌گردید. ۱۰ مورد مصاحبه انجام شد. زمان مصاحبه‌ها بین ۳۰ الی ۹۰ دقیقه متغیر بود. قبل از مصاحبه در مورد شرکت در این مطالعه و استفاده از داده‌هایی که در اختیار محققین قرار می‌دادند و ثبت و ضبط گفتگوها، از دانشجویان رضایت گرفته می‌شد. مصاحبه‌ها به صورت نیمه ساختارمند در اتاق کاملاً آرام و بدون هیچ‌گونه عوامل مداخله‌ای مانند ورود و خروج افراد یا زنگ تلفن صورت می‌گرفت. شروع مصاحبه با سؤالات کلی مبتنی بر هدف پژوهش (مفهوم حرفه و حرفه‌ای‌گری) شروع می‌شد و سپس با توجه به روند مصاحبه و بر اساس پاسخ‌ها و تحلیل هم‌زمان داده‌ها، سؤالات جزئی‌تر پرسیده می‌شد. چند سؤال کلیدی هم در تمام مصاحبه مطرح می‌شد: تعریف حرفه‌ای‌گری چیست؟ وقتی می‌گوییم فرد حرفه‌ای چه چیزی به ذهنتان متبادر می‌شود؟ مشخصات یک فرد حرفه‌ای چیست؟

برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل محتوای کیفی استفاده شد (۱۲، ۱۳). این رویکرد برای مطالعاتی استفاده می‌شود که هدف آن توصیف یک پدیده است. در مرحله اول مصاحبه‌ها توسط محقق چندین مرتبه گوش داده شد و سپس تایپ و پیاده شد. بعد از چندین بار خواندن متون واحدهای معنایی استخراج گردید سپس واحدها از نظر تشابه و تفاوت مفهومی با

مهمی در این زمینه رسیده بودند که قابل توجه بود. شماره ۱ بیان شده است. همچنین برای تبیین هر یک از فراگیران در بیان مفهوم حرفه‌ای گری به ابعاد مختلف آن پرداختند. درون‌مایه‌های استخراج شده (طبقه‌های اصلی) عبارت‌اند از: تعریف حرفه‌ای گری، اهمیت حرفه‌ای گری و مشخصات فرد حرفه‌ای که در جدول

شماره ۱ بیان شده است. همچنین برای تبیین هر یک از مضامین نمونه‌هایی از نقل‌قول‌های مستقیم شرکت‌کنندگان در قالب ۳ جدول (۲ تا ۴) آورده شده است.

جدول شماره ۱ - خلاصه طبقه‌های اصلی و فرعی

طبقه اصلی	طبقه فرعی	زیر طبقات
اهمیت حرفه‌ای گری	منفعت اجتماعی	
	آرامش	
	عدالت	
	ضرورتی برای فوریت پزشکی	قانونمندی
تعریف حرفه‌ای گری	کم شدن اشتباهات	انجام درست کار
	رعایت ایمنی	به روز بودن
	ارتقاء کیفیت	رعایت استانداردها
		خلاقیت
		مسئولیت پذیری
		احترام به رشته
		علاقه‌مندی
		رعایت ایمنی
		تعهد
		تجربه
مشخصات فرد حرفه‌ای	انجام صحیح وظایف	رعایت اخلاق
		احترام به انسان
		برقراری ارتباط خوب
		خوب کار کردن
مدیریت	ضرورتی برای فوریت پزشکی	حفظ ایمنی
	کم شدن اشتباهات	تجربه
	رعایت ایمنی	سرعت عمل
	ارتقاء کیفیت	
		به روز بودن
		تجربه
مدیریت صحنه	انجام صحیح وظایف	ارتباط خوب
		ظاهر آراسته
		در نظر گرفتن شرایط
		جدیت
مدیریت صحنه	در نظر گرفتن شرایط	قانع بودن
	جدیت	خلاقیت
	مدیریت صحنه	اعتماد به نفس

آرامش	هدفمندی	
فداکاری	الگو بودن	
با اخلاق بودن	صداقت	اخلاق حسنه
اعتماد به نفس	انصاف	
	آرامش	
همکاری	مسئولیت پذیر	
آمادگی جسمی و	علاقه مند	مسئولیت پذیری
روانی	قابل اعتماد	
آرامش	آینده نگر	
دقت		

جدول شماره ۲- طبقه اصلی اهمیت حرفه ای گری

کد مصاحبه	واحد معنایی	پیام اصلی	طبقه فرعی	طبقه اصلی
۶	موقعی که داره حرفه ای برخورد می کنه و حرفه ای داره شغشو پیش می بره هم به نفع اولوا خودشه بعدا به نفع مددجو و مصدومه	حرفه ای کار کردن به نفع فرد و مددجو است	منفعت	
۸	من بخاطر آموزشایی که دیدم مجبورم در قبال این جامعه که باید کمک بکنم به مردم خودم به همنوعام به همزیونام	دانشجوی فوریت پزشکی به خاطر آموزشی که دیده در قبال جامعه مسئول است و باید کمک کند	اجتماعی	
۶	موقعی که داره حرفه ای برخورد می کنه خوب قطعا خودش حتما آرامش بیشتری داره همکاری که داره کارشکنی می کنه کل یعنی شاید بگم ۸۰ یا ۹۰ درصد اون ماموریت رو داره رو دوش من می اندازه و منم واسه اینکه کم کاری نشه واسه مددجو واسه خانواده مددجو مجبورم تو اون ماموریت اینو تحمل کنم این باری که از دوش اون برداشته شده رو دوش منه مجبورم به خاطره مددجو و به خاطر خانواده مددجو مجبورم اینو تحمل کنم	حرفه ای کار کردن ایجاد آرامش می کنه در صورتی که حرفه ای عمل نشود توازن مسئولیت ها و عدالت کاری هم رعایت نخواهد شد و افراد مسئولیت پذیر متحمل بار بیشتری خواهند شد	آرامش	
۶	حرفه ای کار کردن تو فوریت پزشکی خیلی مهمه چون که ما مرحله اول خط درمان هستیم و هم تعدادمون کمه و دو نفر سرصحنه می ریم و اینکه بحرانی ترین شرایطه و باید حرفه ای باشیم و باید کاملا اشراف داشته باشیم به موضوعی که آموزش دیدیم	حرفه ای کار کردن در فوریت پزشکی توازن مسئولیت ها و عدالت کاری هم رعایت نخواهد شد و افراد مسئولیت پذیر متحمل بار بیشتری خواهند شد	عدالت	
۸	ما حتما باید حرفه ای باشیم ۱۰۰٪ چونکه چون مریض تو دستای ماس و آگه حرفه ای نباشیم درسته شاید نفهمن ولی عذاب وجدان هستش خونواده رو باید در نظر بگیریم شاید منم اصلا حواسم نبود و اینو می زدیم برای مریض ممکن بود مریض از دست بره و اصلا هیچ کس هم	حرفه ای کار کردن در فوریت پزشکی خیلی مهم است فوریت پزشکی خط اول درمان محسوب می شود و تعداد افراد تیم فوریت پزشکی حداکثر دو نفر است و شرایط هم شرایط بحرانی است. فوریت پزشکی حتما باید بصورت حرفه ای کار کند	ضرورتی برای فوریت پزشکی	
۷		اشتباهات در صحنه فوریت های پزشکی گاهی قابل جبران نیست	کم شدن اشتباهات	

اهمیت حرفه ای گری

	نفهمه که ما این کارو کردیم اما عذاب وجدان تا آخر عمر داریم		
۸	هرچی حرفه ای تر باشه باید بیشتر رعایت کنه چونکه بیشتر متوجه می شه که این عفونت ها ممکنه چه تاثیراتی داشته باشه	فرد هر چه حرفه ای تر بیشتر رعایت می کند چون بیشتر متوجه عواقب کارها است	رعایت ایمنی
۱۰	ما باید تلاش کنیم کیفیت عملکرد حرفه ای رو بالا ببریم	باید تلاش کنیم کیفیت عملکرد حرفه ای را بالا ببریم	ارتقاء کیفیت

جدول شماره ۳ - طبقه اصلی تعریف حرفه ای گری

طبقه اصلی	طبقه فرعی	زیر طبقات	پیام اصلی	واحد معنایی
انجام صحیح وظایف	تعریف حرفه ای گری	قانونمندی	یعنی در نظر داشتن قانون	حرفه ای گری یعنی اون قوانین و اون خط مشی که واست تعیین شده رو بتونی به نحو احسن یعنی در حد توان اونو در نظر بگیری و به بهترین کیفیت انجام بدی (مصاحبه ۴)
		انجام درست کار	انجام وظایف به نحو احسن و تمام و کمال	همون وظایفی که تو کارآموزی به عهده طرف میذارن آگه بتونم به نحو احسن و تمام و کمال انجام بدم به نظرم اون خودش یک نوع کار حرفه ایه (مصاحبه ۳)
		به روز بودن	حرفه ای گری یعنی بر اساس علم کار کردن	به چیزایی مثل آی وی گرفتن دیگه با تجربه بدست می اد ولی بعضی چیزا باید علمی باشه مثل سی پی آر. ۲۰۰۵ می گفتن ای بی سی ولی الان می گن سی ای بی اینو دیگه به انجمن جهانی اومده اینوتائید کرده منم باید تابع اون باشم (مصاحبه ۴)
		رعایت استانداردها	براساس استانداردها کار کردن	حرفه ای گری یعنی اون علمی که کسب کردی یا اون چیزایی که طبق استاندارد کل دنیا یا همون شغلی که انتخاب کردی استانداردهایی داره حرفه ای گری یعنی اون قوانین و اون چیزایی که تو اون حرفه به عنوان قانون یا به عنوان اون خط مشی که واست تعیین شده اونارو بتونی به نحو احسن یعنی در حد توان اونو در نظر بگیری و به بهترین کیفیت انجام بدی (مصاحبه ۴)
		خلاقیت	خلاقیت و مسئولیت حفظ جان بیمار یعنی حرفه ای گری	شنیدیم که یکی از تکنسین ها رفته سر صحنه رگه کاروتید مریضو بریدنه و او تونسته با یه لوله تراشه ساپورتش کنه. لوله تراشه رو طوری گذاشته که خون هدر نشه خون بند بیاد تا منتقلش می کنه. این نشون می ده که حرفه ایه فرد (مصاحبه ۵)
		احساس مسئولیت	حرفه ای گری یعنی احساس مسئولیت	مثلا ما به عنوان فوریت پزشکی شاید یک و قتهایی سر کار نباشیم ولی با صحنه ای برخورد کنیم باید تو اون صحنه ها به حالت اون سرکارمونو داشته باشیم یعنی احساس مسئولیت کنیم (مصاحبه ۹)
		احترام به رشته	حرفه ای گری یعنی احترام به رشته	در واقع ... احترام به کارمون در واقع ... واسه اینکه به رشته خودش احترام بذاره باید حرفه ای باشه (مصاحبه ۵)
		علاقتمندی	از دل و جان علاقه داشتن	آدم از دل و جون علاقه داشته باشه و هم اون چیزی که در توان داره انجام بده واسه حرفه اش (مصاحبه ۶)
		رعایت ایمنی	حفظ امنیت خود یعنی حرفه ای گری	اول از همه امنیت خودمون در اولویت قرار داره پس باید امنیت خودمونو تامین کنیم (مصاحبه ۹)
		تعهد	مسئولیت پذیری، تعهد به اصول	حس مسئولیت پذیری و تعهد به اصول هست که ما باید به یک

اصولی متعهد باشیم (مصاحبه ۱۰)	کاری		
حرفه ای گری می تونه با تجربه و پشتکار و تلاش بدست بیاد (مصاحبه ۲)	حرفه ای گری با تجربه بدست می آید	تجربه	
اخلاق خوب و ارتباط خوب و اطلاعات علمی خوب در مورد مریض اورژانس این سه رکن اساسی برای حرفه ای گری است (مصاحبه ۷)	اخلاق خوب	رعایت اخلاق	
واسم فرق نمی کنه اون انسان چی باشه معتاد باشه یا یه پزشک باشه. آخرین کیسی که داشتیم تو پایگاه یه پزشک بود همون کاری رو براش انجام دادیم که واسه یه مرد عادی انجام می دادم. در اینجور مواقع فقط استرس دارم برای اینکه که جون مریض حفظ بشه (مصاحبه ۵)	احترام به انسان بدون نظر گرفتن مرتبه اجتماعی آنها	احترام به انسان	در نظر گرفتن بیمار
شاید قبل هر چیز به این برمی گرده که چطور بتونی با مریض و همراه مریض برخورد کنی (مصاحبه ۷)	حرفه ای گری یعنی برخورد با مریض و همراه مریض	برقراری ارتباط خوب	

جدول شماره ۴ - طبقه اصلی مشخصات فرد حرفه ای

طبقه اصلی	طبقه فرعی	زیر طبقات	پیام اصلی	واحد معنایی	
مشخصات فرد حرفه ای	اجرای صحیح پروسیجرها	علم و اطلاعات کافی	خوب کار کردن	فرد حرفه ای در کارش مسلط است	تو کارشون واقعا مسلط بودن یعنی کارشونو به درستی انجام می دادن (مصاحبه ۹)
			قانونمندی	براساس دستورالعمل و قوانین کار می کند	سعی می کنه تا اون جایی که امکان داره کارشو خوب انجام بده به نحو احسن طبق اون دستورالعملی که ازش می خوان (مصاحبه ۱)
			دقت	فرد حرفه ای کارش را با دقت انجام می دهد	کاراشو سریع و بادقت انجام می ده (مصاحبه ۸)
			حفظ ایمنی	حفظ ایمنی خود و مریض	ایمنی خودش و ایمنی مریضو رعایت کنه ایمنی کارو (مصاحبه ۲)
			تجربه	از هر موردی می آموزد و تجربه کسب می کند	انواع و اقسام کیس ها را می آموزد و تجربه کسب می کند. کیس ها خیلی متنوع هستن (مصاحبه ۷)
			سرعت عمل	عدم اتلاف زمان و سرعت عمل	در سریعترین وقت ممکن وارد آمبولانس بشه و بدون هیچ کم و کاستی به محل ماموریت برسه (مصاحبه ۶)
			جدیت	جدیت در کار	در کار جدی باشد، کسی که حرفه ای نباشد سرسری رد میشود. بصورت انتخابی از آموزشهایش انجام میده و کلا آنچه را یاد گرفته را تمام و کمال انجام نمیده (مصاحبه ۲)
			به روز بودن	فرد حرفه ای تابع استانداردهای علمی جهانی هست	چیزایی مثل آی وی گرفتن دیگه با تجربه بدست می اد ولی بعضی چیزا باید علمی باشه مثل سی پی آر ۲۰۰۵ می گفتن ای ی سی ولی الان می گن سی ای بی اینو دیگه به انجمن جهانی اومده اینو تائید کرده منم باید تابع اون باشم (مصاحبه ۴)
			تجربه	فرد حرفه ای باتجربه و	توی پایگاه یکی هست حرفه ایه واقعا همیشه می ریم ازش سوال می پرسیم

ارتباط خوب	ارتباط خوب	فرد حرفه ای ارتباط خوبی دارد	پاسخگوست	از تجربیاتش یاد می گیریم (مصاحبه ۵)
خوب	ظاهر آراسته	سر و وضع مرتب		سرو و وضعش و طرز صحبت کردنش کلا اینا به نظر من عالی بود (مصاحبه ۱)
	در نظر گرفتن شرایط	فرد حرفه ای شرایط را در نظر می گیرد		آدم حرفه ای کسی است که شرایط رو هم در نظر بگیره. من ماموریت پیش اومده که زدنم. اونقد پرخاش کردن. هیچ عکس العملی هم نشون ندادم (مصاحبه ۱)
	جدیت	جدیت		آدمیه که مسئولیتهایی رو که داره بطور احسن انجام می ده تو شغلش جدیه بسیار جدیه همیشه. در کارآموزی جدی نیستند، شوخی میکنن (مصاحبه ۲)
	مدیریت صحه	فرد حرفه ای محیط را مدیریت می کند و اجازه نمی دهد محیط روی کار او تاثیر بگذارد		کسیکه حرفه ای باشه این تنش ها رو مدیریت می کنه و نمى ذاره رو انجام کارش خللی وارد کنه خوب پس جزو حرفه ای بوده (مصاحبه ۶)
هدفمندی	هدفمندی	طبق اعداف پیش رفتن در زمینه تخصصی		با توجه به اون هدفی که با توجه به کارش در نظر گرفته اگه طبق اون اهداف پیش بره به اون می گن حرفه ای (مصاحبه ۳)
قانع بودن	قانع بودن	فرد حرفه ای قانع است و از کمترین امکانات بیشترین استفاده را می کند		فرد حرفه ای قانع هم هست. لزومی نیست تا به بحرانی پیش بیاد و ما این تریاژ رو رعایت کنیم قانونی ما می تویم مثلا برای یه مریض عادی هم از کمترین امکانات بیشترین استفاده رو بکنیم (مصاحبه ۷)
خلاقیات	خلاقیات	خلاقیات و مسئولیت حفظ جان بیمار		شنیدیم که یکی از تکنسین ها رفته سر صحنه رگه کاروتید مریضو بریدن و تونسته با یه لوله تراشه ساپورتش کنه. خون بند بیاد تا منتقلش می کنه. این نشون می ده که حرفه ایه فرد (مصاحبه ۵)
اعتماد به نفس	اعتماد به نفس	فرد حرفه ای با اعتماد به نفس کار می کند		هول نمی شدن و با اعتماد به نفس و با آرامش کارشونو انجام می دادن (مصاحبه ۸)
آرامش	آرامش	فرد حرفه ای با آرامش کار می کند		هول نمی شدن و با اعتماد به نفس و با آرامش کارشونو انجام می دادن (مصاحبه ۸)
الگو بودن	الگو بودن	فرد حرفه ای الگو هست برای سایرین		از هر نظر که بگید تا اون جایی که تونستم سعی کردم اون واسه خودم یه الگو بزارم (مصاحبه ۱)
صداقت	صداقت	صداقت		آدمیه که صادق (مصاحبه ۲)
انصاف	انصاف	رعایت انصاف		مسئولیتهایی رو که داره بطور احسن انجام می ده و منصفه (مصاحبه ۲)
فداکاری	فداکاری	فداکاری		یه جاهایی لازم باشه که فداکاری هایی انجام بده کم کاری نکنه هر کاری که از دستش برمی اد انجام بده (مصاحبه ۲)
با اخلاق بودن	با اخلاق بودن	با اخلاق بودن، احترام و در نظر گرفتن شان انسان، احترام به بیمار		احترام به مریض می داشت ... آدم با اخلاقی بود. همین قدر که شما با احترام و در شان یک انسان اونو ببینی و باهاش کار بکنی براش کفایت می کنه این حرفه ای گریه (مصاحبه ۳)
اعتماد به نفس	اعتماد به نفس	فرد حرفه ای با اعتماد به نفس کار می کند		هول نمی شدن و با اعتماد به نفس و با آرامش کارشونو انجام می دادن (مصاحبه ۸)
آرامش	آرامش	فرد حرفه ای خونسرد هست		همیشه خونسرد بود. به کار خودش ایمان داشت (مصاحبه ۵)
مسئولیت پذیری	مسئولیت پذیری	فرد غیر حرفه ای انجام مسئولیت های محوله طفره می رود		بعضی ها بودن مثلا تو رگ گیری می دیدن که چیزی بلد نیستن خودشون می رفتن و می دادن دست من که یه کارآموز بودم. خودشون می رفتن. این نشون می داد که این حرفه ای نیست (مصاحبه ۵)

۳
۲
۱

اخلاق
حسنه

۳
۲
۱

علاقمندی	به رشته اش علاقه داشته باشد	کسیکه واقعا آیندش واسش مهم باشه و اون حالا رشته ای که انتخاب کرده با توجه به علاقتش باشه واسش تلاش می کنه زحمت می کنه (مصاحبه ۳)
قابل اعتماد بودن	فرد حرفه ای باعث جلب اعتماد بیمار میشود	خیلی قرا خوشو معرفی می کرد و یک صمیمیتی ایجاد می کرد بین خودش و اون مریض و مریض هم می تونست بهش اعتماد کنه (مصاحبه ۴)
آینده نگر بودن	کسی که آینده برایش مهم باشد	کسیکه واقعا آیندش واسش مهم باشه و اون حالا رشته ای که انتخاب کرده با توجه به علاقتش باشه واسش تلاش می کنه زحمت می کنه (مصاحبه ۳)
همکاری	همکاری خوبی با سایر همکاران دارد، به سایر همکارانش کمک می کند	همکاری با سایر همکارا، خوب شاید یکی از همکارا اشتباه کنه بالای سر مریض نباید بهش توپ و تشر بزنی. کمک کردن به سایرهمکارا هم می تونه از عوامل حرفه ای گری باشه (مصاحبه ۹)
آمادگی جسمی و روانی	فرد حرفه ای با ورزش جسم را و با موسیقی یا موارد این چنین روح و روان خود را هم آماده نگه می دارد	ورزشهایی رو انجام بده که بتون اونو آماده کنه واسه حمل بیمار یا واسه صحنه هایی که گفتیم فرد می تونه با استفاده از یکسری موارد مثل موسیقی یا چیزای دیگه می تونه روح و روان خودشو آروم کنه و واسه کار آماده بشه (مصاحبه ۹)
آرامش	فرد حرفه ای با آرامش کار می کند	هول نمی شدن و با آرامش کارشونو انجام می دادن (مصاحبه ۸)
دقت	کارش را با دقت و با کمترین اشتباه انجام می دهد	کاراشو سریع و با دقت انجام می ده و اشتباه تو کاراش نیست یا اگه هم باشه اشتباهاتش خیلی کمه (مصاحبه ۸)

طبقه اصلی اول - تعریف حرفه ای گری

مشارکت کنندگان در بیان مفهوم حرفه ای گری در غالب موارد ابتدا به تعریف حرفه ای گری می پرداختند. حاصل تحلیل این مفاهیم ۳ ساب تم هست که عبارت اند از: انجام صحیح تکنیک ها، مسئولیت پذیری و در نظر گرفتن بیمار. در تحلیل موشکافانه بیانات دانشجویان ۱۴ ساب تم نیز نمایان گردید.

طبقه فرعی اول: انجام صحیح وظایف

دانشجویان در پاسخ به این سؤال که تعریف حرفه ای گری چیست؟ به انجام صحیح کار و پروسیجرها می پرداختند. این ساب تم خود شامل ۵ زیرمجموعه است از جمله: قانونمندی، انجام درست کار، به روز بودن، رعایت استانداردها و خلاقیت. تمامی شرکت کنندگان به این ساب تم اشاره داشتند. یکی از دانشجویان (شرکت کننده شماره ۴) در باب در نظر گرفتن قانون برای انجام درست وظایف می گفت «حرفه ای گری یعنی اون قوانین و اون خط مشی که واسه تعیین شده رو بتونی به نحو احسن یعنی در حد

توان اونو در نظر بگیری و به بهترین کیفیت انجام بدی». شرکت کنندگان اعتقاد داشتند یکی از ابعاد انجام صحیح وظیفه خلاقیت است «شنیدیم که یکی از تکنسین ها رفته سر صحنه رگه کاروتید مریضو بریدنه و او تونسته با یه لوله تراشه ساپورتش کنه. لوله تراشه رو طوری گذاشته که خون هدر نشه خون بند بیاد تا منتقلش می کنه. این نشون می ده که حرفه ایه فرد.» (شرکت کننده شماره ۵)؛ و یا «حرفه ای گری یعنی اون علمی که کسب کردی یا اون چیزایی که طبق استاندارد کل دنیا یا همون شغلی که انتخاب کردی استانداردهایی داره حرفه ای گری یعنی اون قوانین و اون چیزایی که تو اون حرفه به عنوان قانون یا به عنوان اون خط مشی که واسه تعیین شده اونارو بتونی به نحو احسن یعنی در حد توان اونو در نظر بگیری و به بهترین کیفیت انجام بدی» (شرکت کننده شماره ۴).

طبقه فرعی دوم: مسئولیت پذیری

مسئولیت پذیری از مفاهیمی بود که دانشجویان برای تعریف حرفه ای گری مکرر به آن پرداختند. این ساب

تم خود شامل ۶ زیرمجموعه است: احساس مسئولیت، احترام به رشته، علاقه‌مندی، رعایت ایمنی، تعهد و تجربه. یکی از دانشجویان در تعریف حرفه‌ای گری به احساس مسئولیت تأکید داشت «مثلاً ما به عنوان فوریت پزشکی شاید یک‌وقت‌هایی سر کار نباشیم ولی با صحنه‌ای برخورد کنیم باید تو اون صحنه‌ها یه حالت اون سرکارمونو داشته باشیم یعنی احساس مسئولیت کنیم» (شرکت‌کننده شماره ۹)؛ و یا در باب احترام به رشته یکی از دانشجویان بیان داشت «در واقع ... احترام به کارمون در واقع ... واسه اینکه به رشته خودش احترام بذاره باید حرفه‌ای باشه» (شرکت‌کننده شماره ۵). به اعتقاد دانشجویان علامت مسئولیت‌پذیری تعهد و تجربه است «ما باید به یک اصولی متعهد باشیم» (شرکت‌کننده شماره ۱۰)؛ و «حرفه‌ای گری می‌تونه با تجربه و پشتکار و تلاش به دست بیاد» (شرکت‌کننده شماره ۲).

طبقه فرعی سوم: در نظر گرفتن بیمار

مفهوم در نظر گرفتن بیمار نیز در تعریف حرفه‌ای گری استفاده شد. این ساب تم خود شامل ۳ زیرمجموعه بود: رعایت اخلاق، احترام به انسان و برقراری ارتباط خوب. به عنوان مثال یکی از شرکت‌کنندگان به ارتباط خوب با بیمار اشاره داشت «شاید قبل هر چیز به این برمی‌گرده که چطور بتونی با مریض و همراه مریض برخورد کنی» (شرکت‌کننده شماره ۷)؛ و شرکت‌کننده دیگری در مورد احترام به انسان بیان داشت «واسم فرق نمی‌کنه اون انسان چی باشه معتاد باشه یا یه پزشک باشه. آخرین کیسی که داشتیم تو پایگاه یه پزشک بود همون کاری رو براش انجام دادیم که واسه یه مرد عادی انجام می‌دادم. در اینجور مواقع فقط استرس دارم برای اینه که جون مریض حفظ بشه» (شرکت‌کننده شماره ۵).

طبقه اصلی دوم - اهمیت حرفه‌ای گری

دانشجویان برای تبیین مفهوم حرفه‌ای گری به ذکر اهمیت حرفه‌ای گری می‌پرداختند. حاصل تحلیل داده‌ها ۷ ساب تم بود که عبارت‌اند از: منفعت اجتماعی، آرامش، عدالت، ضرورتی برای فوریت‌های پزشکی، کم شدن اشتباهات، رعایت ایمنی و ارتقاء کیفیت. در باب منفعت اجتماعی دانشجویی بیان داشت: «موقعی که داره حرفه‌ای برخورد می‌کنه و حرفه‌ای داره شغلشو پیش می‌بره هم به نفع اولاً خودش بعداً به نفع مددجو و مصدومه» (شرکت‌کننده شماره ۶). مشارکت‌کنندگان بیان داشتند که حرفه‌ای گری سبب ایجاد آرامش خواهد شد به عنوان مثال: «موقعی که داره حرفه‌ای برخورد می‌کنه خوب قطعاً خودش حتماً آرامش بیشتری داره» (شرکت‌کننده شماره ۶). دانشجویان اعتقاد داشتند حرفه‌ای گری باعث اجرای عدالت می‌شود «همکاری که داره کارشکنی می‌کنه کل یعنی شاید بگم ۸۰ یا ۹۰ درصد اون مأموریت رو داره رو دوش من می‌اندازه و منم واسه اینکه کم کاری نشه واسه مددجو واسه خانواده مددجو مجبورم تو اون مأموریت اینو تحمل کنم این باری که از دوش اون برداشته شده رو دوش من مجبورم به خاطره مددجو و به خاطر خانواده مددجو مجبورم اینو تحمل کنم» (شرکت‌کننده شماره ۶). اهمیت حرفه‌ای گری را در ضروری بودن آن برای رشته فوریت پزشکی می‌دانستند «حرفه‌ای کار کردن تو فوریت پزشکی خیلی مهمه. چون که ما مرحله اول خط درمان هستیم و هم تعدادمون کمه و دو نفر سر صحنه می‌ریم و اینکه بحرانی‌ترین شرایطه و باید حرفه‌ای باشیم و باید کاملاً اشراف داشته باشیم به موضوعی که آموزش دیدیم» (شرکت‌کننده شماره ۸). دانشجویان بیان داشتند که اگر حرفه‌ای عمل شود میزان بروز اشتباهات هم کمتر خواهد شد به عنوان مثال یکی از شرکت‌کنندگان در توضیح تجربه واقعی خود از پیشگیری از اشتباه دارویی

نمی‌دهد». یا «در سریع‌ترین وقت ممکن وارد آمبولانس بشه و بدون هیچ کم و کاستی به محل مأموریت برسه» (شرکت‌کننده شماره ۲).

طبقه فرعی دوم: داشتن علم و اطلاعات کافی

اطلاعات علمی مناسب و به روز از مواردی بود که دانشجویان برای یک فرد حرفه‌ای قائل بودند. این سوابق تم نیز خود شامل ۲ زیر مجموعه است: ۱- به روز بودن و ۲- تجربه. دانشجویی در بیان این مفهوم گفت: «چیزی مثل آی وی گرفتن دیگه با تجربه به دست میاد ولی بعضی چیزها باید علمی باشه مثل سی پی آر ۲۰۰۵ می‌گفتن ای بی سی ولی الان می‌گن سی ای بی اینو دیگه به انجمن جهانی اومده اینوتائید کرده منم باید تابع اون باشم» (شرکت‌کننده شماره ۴)؛ و یا «توی پایگاه یکی هست حرفه ایه واقعاً همیشه می‌ریم ازش سؤال می‌پرسیم از تجربیاتش یاد می‌گیریم» (شرکت‌کننده شماره ۵).

طبقه فرعی سوم: داشتن ارتباط خوب

داشتن ارتباط خوب با بیمار و همراهان وی از ویژگی‌های است که از نظر دانشجویان یک فرد حرفه‌ای دارد. «سرووضعش و طرز صحبت کردنش کلاً اینا به نظر من عالی بود» (شرکت‌کننده شماره ۱). یا «اول از همه ... باید به اخلاق درست و کارآمد داشته باشیم اخلاق خوب از ارتباط شروع می‌شه تا رعایت حق بیمار. ایشون می‌اومد و به بهترین شیوه بیمارو آروم می‌کرد و کارشو انجام می‌داد» (شرکت‌کننده شماره ۹).

طبقه فرعی چهارم: مدیریت

شرکت‌کنندگان مدیریت را با زیرمجموعه‌های در نظر گرفتن شرایط، جدیت، مدیریت صحنه، هدفمندی، قانع بودن، خلاقیت، اعتماد به نفس و آرامش، به عنوان مشخصات یک فرد حرفه‌ای تبیین نمودند. دانشجویی بیان داشت «واقعاً همیشه سیستم نمی‌آد همه اون

همکار طرحی تحت نظر خود می‌گوید: «شاید منم اصلاً حواسم نبود و اینو می‌زدیم برای مریض ممکن بود مریض از دست بره و اصلاً هیچ کس هم نفهمه که ما این کارو کردیم اما عذاب وجدان تا آخر عمر داریم» (شرکت‌کننده شماره ۷). حرفه‌ای گری باعث توجه بیشتر به رعایت ایمنی می‌شود «هرچه حرفه‌ای‌تر باشه باید بیشتر رعایت کنه چون که بیشتر متوجه می‌شه که این عفونت‌ها ممکنه چه تأثیراتی داشته باشه» (شرکت‌کننده شماره ۸). اعتقاد دانشجویان این بود که با حرفه‌ای کار کردن می‌شود کیفیت را ارتقاء داد «ما باید تلاش کنیم کیفیت عملکرد حرفه‌ای رو بالا ببریم» (شرکت‌کننده شماره ۱۰).

طبقه اصلی سوم - مشخصات فرد حرفه‌ای

در تحلیل داده‌ها تم دیگری نیز خودنمایی کرد تحت عنوان مشخصات فرد حرفه‌ای. دانشجویان در پاسخ به این سؤال که فرد چه مشخصاتی دارد که توجه شما را به عنوان یک فرد حرفه‌ای جلب می‌کند، به ابعاد بسیار متنوعی پرداختند که نهایتاً در کنکاش موشکافانه بیانات آن‌ها ۶ ساب تم و ۳۴ ساب تم متبلور گردید.

طبقه فرعی اول: اجرای صحیح پروسیجرها

دانشجویان اعتقاد داشتند نشانه حرفه‌ای بودن اجرای صحیح پروسیجرها است. «تو کارشون واقعاً مسلط بودن یعنی کارشونو به درستی انجام می‌دادن» (شرکت‌کننده شماره ۹). این ساب تم شامل ۷ زیرمجموعه است از جمله: خوب کار کردن، قانونمندی، دقت، حفظ ایمنی، تجربه، سرعت عمل و جدیت. تمام شرکت‌کنندگان به این ساب تم اشاره داشته‌اند و اولین مشخصه‌ای که از یک فرد حرفه‌ای شرح می‌دادند اجرای عملی تکنیک‌های کاری بود؛ مثلاً «در کار جدی باشد، کسی که حرفه‌ای نباشد سرسری رد می‌شود. به صورت انتخابی از آموزش‌هایش انجام می‌دهد و کلاً آنچه را یاد گرفته را تمام و کمال انجام

تجهیزاتی که من می خوام رو برام در اختیارم بذاره باتوجه به شرایط اقتصادی ممکنه کمتر هم بشه لزومی نداره همیشه تجهیزات کامل باشه. اگه کامل باشه خوب چه بهتر فرد حرفه ای قانع هم هست.

لزومی نیست تا به بحرانی پیش بیاد و ما این تریاژ رو رعایت کنیم قانونی ما می تونیم مثلاً برای یه مریض عادی هم از کمترین امکانات بیشترین استفاده رو بکنیم» (شرکت کننده شماره ۷). شرکت کننده دیگر مدیریت را در نظر گرفتن شرایط می دانست و می گفت «آدم حرفه ای کسی است که شرایط رو هم در نظر بگیره. من مأموریت پیش او مده که زدنم. اونقدر پرخاش کردن. هیچ عکس العملی هم نشون ندادم» (شرکت کننده شماره ۱).

طبقه فرعی پنجم: اخلاق حسنه

اخلاق حسنه نیز با مفاهیمی چون الگو بودن، صداقت، انصاف، فداکاری، اخلاق خوب، اعتماد به نفس و آرامش به عنوان مشخصه فرد حرفه ای توسط دانشجویان تبیین گردید. به عنوان مثال «یه جاهایی لازم باشه که فداکاری هایی انجام بده کم کاری نکنه هرکاری که از دستش برمیاد انجام بده» (شرکت کننده شماره ۲)؛ و یا «احترام به مریض می داشت ... آدم با اخلاقی بود. همین قدر که شما با احترام و در شان یک انسان اونو ببینی و باهاش کار بکنی براش کفایت می کنه این حرفه ای گریه» (شرکت کننده شماره ۳).

طبقه فرعی ششم: مسئولیت پذیری

شرکت کنندگان مسئولیت پذیری را با مفاهیمی چون علاقه مندی، قبل اعتماد بودن، آینده نگری، همکاری، آمادگی جسمی و روحی، آرامش و دقت تبیین نمودند. «خودشو معرفی می کرد و یک صمیمیتی ایجاد می کرد بین خودش و اون مریض و مریض هم می تونست بهش اعتماد کنه» (شرکت کننده شماره ۴). «یعنی یه جووری اینو مدیریت می کرد و برای بیمار هم توضیح می داد

که خود مریض بیشتر از ما همکاری می کرد» (شرکت کننده شماره ۴). «کسی که واقعاً آیندش واسش مهم باشه و اون حالا رشته ای که انتخاب کرده با توجه به علائقش باشه واسش تلاش می کنه زحمت می کشه کسی که واقعاً آیندش واسش مهم باشه و اون حالا رشته ای که انتخاب کرده با توجه به علائقش باشه واسش تلاش می کنه زحمت می کشه» (شرکت کننده شماره ۳). «کاراشو سریع و با دقت انجام می ده و اشتباه تو کاراش نیست یا اگه هم باشه اشتباهاتش خیلی کمه» (شرکت کننده شماره ۸).

بحث و نتیجه گیری

مفهوم حرفه ای گری از دیدگاه دانشجویان فوریت های پزشکی در غالب موارد با مفاهیم صاحب نظران در سایر مطالعات همخوانی داشت. دانشجویان به اکثر موارد در منشور حرفه ای گری اشاره داشتند. مواردی مانند تعالی و افتخار بیان نشدند و برخی موارد نیز خیلی مورد توجه دانشجویان نبود. در این مطالعه تم های: تعریف حرفه ای گری، اهمیت حرفه ای گری و مشخصات فرد حرفه ای بیانگر دیدگاه و تجارب شرکت کنندگان در خصوص تبیین مفهوم حرفه ای گری بود. در تعریف حرفه ای گری مفاهیمی چون انجام صحیح وظایف، مسئولیت پذیری و در نظر گرفتن بیمار متبلور شد. یمانی در تعریف حرفه ای گری می نویسد: حرفه ای گری برخورداری از نگرش و رفتارهایی است که شامل ویژگی های فداکاری و از خودگذشتگی؛ محبت و دلسوزی؛ احترام به دیگران (بیمار، همکار، پرسنل)؛ برقراری ارتباط مناسب با بیماران و همکاران؛ پذیرش خطا و اشتباه؛ تعهد و مسئولیت پذیری؛ رازداری؛ و صداقت و راست گویی است (۱۶)

در بیان اهمیت حرفه ای گری مفاهیمی چون منفعت اجتماعی، آرامش، عدالت، کم شدن اشتباهات رعایت ایمنی و ارتقاء کیفیت متبلور گردید. معصومی در مقاله

به حرفه - اولویت منافع بیمار - پاسخگویی به نیازهای جامعه) و ۶ عنصر (از خودگذشتگی، پاسخگویی، تعالی، افتخار، امانت‌داری و احترام به دیگران) استوار است (۱۶). در مقایسه مفاهیم بیان شده توسط دانشجویان با ۳ تعهدی که در منشور حرفه‌ای گری تأکید شده است کیفیت خدمات با مفاهیمی چون قانونمندی، انجام درست کار، به روز بودن رعایت استانداردها و خلاقیت اشاره شد و اولویت منافع بیمار با مفاهیمی چون در نظر گرفتن بیمار، احترام به انسان و برقراری ارتباط خوب توضیح داده شد؛ اما مشخصاً به پاسخگویی به نیازهای جامعه اشاره نکردند اما مفهوم مسئولیت‌پذیری، مدیریت، قانع بودن و خلاقیت می‌تواند بخشی از پاسخگویی باشند. در مقایسه مفاهیم بیان‌شده توسط دانشجویان با ۶ عنصری که در منشور حرفه‌ای گری تأکید شده است از خودگذشتگی با مفهوم فداکاری، پاسخگویی با مفاهیم مسئولیت‌پذیری، آینده‌نگری، هدفمندی و مدیریت و احترام به دیگران با مفاهیم احترام به انسان و بااخلاق بودن و عنصر تعالی با مفهوم به روز بودن مورد تأکید قرار گرفتند؛ اما عناصر افتخار و امانت‌داری بیان نشدند.

تشکر و قدردانی

این مقاله برگرفته از طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه علوم پزشکی کردستان با عنوان تبیین مفهوم حرفه‌ای گری از دیدگاه دانشجویان فوریت‌های پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، ۱۳۹۷ با کد اخلاق IR.MUK.REC.1397.062 است.

References

- 1-Nemati S, Saberi A, Heidarzadeh A. Medical professionalism and its education to medical students. *Res med educ.* 2010 Apr 10; 2(1):54-61.
- 2-Akbarifarmad S. Review of medical professionalism assessment methods. *Med Hist. J.* 2011; 3(8):119-139. [Persian]
- 3-Masoomi R, Asghari F, Mirzazade A. What is medical professionalism and how should we teach it? *Journal of medical education and development.* 2018; 13 (3):176-193 [Persian].
- 4-Farastkhah M. The role of academic ethics in promotion of higher education. *Journal of*

خود در مورد اینکه تعریف تعهد حرفه‌ای پزشکی چیست می‌نویسد: حرفه‌ای گری مهم است چون مانع سوءاستفاده از قدرت، غرور، طمع، دروغ و تقلب، نبود وجدان کاری و تعارض منافع می‌شود (۳). مطالعات نشان داده‌اند که عملکردهای نامطلوب در طبابت بیشتر ناشی از رفتارهای غیرحرفه‌ای است تا نبود دانش یا مهارت (۱۷). با افزایش تعهد حرفه‌ای میزان رضایت شغلی افزایش می‌یابد (۱۸).

در بیان مشخصات فرد حرفه‌ای مفاهیمی چون اجرای صحیح پروسیجرها، علم و اطلاعات به روز، ارتباط خوب، مدیریت، اخلاق حسنه و مسئولیت‌پذیری متبلور گردید. حرفه‌ای گری اساس قرارداد پزشکان با جامعه است که در آن به صداقت، احترام، تعهد و اعتماد تأکید شده است (۱۲). شأن حرفه‌ای یک حق ذاتی نیست بلکه از طرف جامعه اعطا شده است حفظ این شأن و منزلت بستگی به اعتقاد افراد جامعه به قابل اعتماد بودن اعضای آن حرفه دارد بنابراین حرفه مندان برای اینکه قابل اعتماد باقی بمانند باید به تعهدات تعیین شده توسط جامعه پایبند باشند (۳). بورد تخصصی طب داخلی آمریکا اخلاق حرفه‌ای را در ابعاد مسئولیت‌پذیری، وظیفه‌شناسی، درستکاری و احترام بیان می‌کند (۱۴). حرفه‌ای گری رفتارهایی است که پزشک را سزاوار اعتماد بیماران و جامعه می‌گرداند (۲).

منشور حرفه‌ای گری که توسط برد طب داخلی آمریکا و فدراسیون طب داخلی اروپا در سال ۲۰۰۲ تدوین گردید بر پایه ۳ تعهد (بالاترین کیفیت در عمل

- ethics in behavior 2007; 27(1): 24-27. [Persian]
- 5-Mirmoghtadaie ZS, Ahmadi S, Hosseini MA. Exploring the Process of Professionalism in Clinical Eductin. Res Med Educ. 2013; 5 (2): 46-54. [Persian]
- 6-Tabatabai SH, Aabasi M. The role of Virtue based ethics in the education and training of medical professional commitment. Medical ethics journal.2012; 6(18): 143-160. [Persian]
- 7-Tabatabaei A, Abbaszadeh A, Mohamadnejad E. Nursing and professionalism: perception of cardiac care unit nurses. J Qual Res Health Sci. 2015; 4 (1) :87-97 (persian)
- 8-Nikbakht e nasrabadi A. Professional understanding of the necessity of providing moral care. The fourth Iranian annual congress of medical ethics and the fourth congress of nursing ethics. Iranian Journal of Medical Education. 2016; 8 (7) :1-215(persian)
- 9-Fasihi Harandy T, Soltani Aarbshahi k. A survey of input and process of clinical education in Iran University of medical science. Payesh. 2003; 2 (2): 131-6. [Persian]
- 10-Saberi A, Nemati S, Fakhrieh Asl S, Heydarzadeh A, Fahimi A. Education of Medical Professionalism and the Role of Educators of Guilan University of Medical Sciences, Iran, According to its Residents. Strides Dev Med Educ. 2013; 10 (2) :218-224
- 11-Mohammadi A, Kohan N, Monajemi F, Bidari A. The current stance of Continuous Medical Education and Continuous Professional Development in the world, a review article. TEB VA TAZKIEH. 2014; 23 (1 and 2):9-20. [Persian]
- 12-West CP, Shanofelt TD. The influence of personal and environmental factors on professionalism in medical education. BMC Medical education, 2007,7:29
- 13-Graneheim UH, Lundman B. Qualitative contentanalysis in nursing research: consepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. Nurse Educ Today 2004;24(2):105-120
- 14-Blackall G, Melnick S, Shoop G, George J, Lerner S, Wilson P. Professionalism in medical education: The development and validation of a survey instrument to assess attitudes toward professionalism. Medical teacher, 2007;29,e58-e62
- 15-Polit DF. Bbck CT. essentials of nursing research: methods, appraisal, and utilization. 8th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2014
- 16-yamani N, changiz T, Adibi P. professionalism and hidden curriculum in medical education. esfahan university of medical sciences.2009
- 17-Kaczmarczyk JM, Chuang A, Dugoff L, Abbott JF, Cullimore AJ, Dalrymple J, et al. e-Professionalism: a new frontier in medical education. Teaching and learning in medicine 2013; 25(2): 165-70.
- 18-Moradi M, Khatooni M, Zighami R, Jahanihashemi H, Sheikh M. Relationship between Professional Commitment and Job Satisfaction in Qazvin's Pubic Educational Hospital Nurses. Medical ethics journal. 2013; 7(24):55-78 [Persian]